

Sweeney Todd

Istenkísértés influenzajárványkor zenés darabot bemutatni. Torka fáj színésznek, nézőnek egyaránt. Merő köhögés a színház. Ascher Tamás rendező ki is jött a kaposvári függöny elé péntek este a Sweeney Todd premiéré előtt bejelenteni, hogy többen kínlódnak a színészek közül, mégsem volna helyes elhalasztani a premiért. Jóllehet, ismert Brecht válasza a telefonban, amikor színésze értesítette magas lázáról: vigyázzon az egészségre, ez csak játék! Igazi színész a színpadon sosem beteg. Magas lázzal eljátszott csatanyerésekre adnak színészi vaskezesztet, vitéségi érmet. Éppen Ascher Sybill-rendezése délutánján Olsavszky Éva balesetet szenvedett, ráégett a színészházban műanyag pongyolája a testére, súlyos égési sebekkel volt azon az estén – nagyhercegnő. Molnár Piroska igazán képzett hangú énekesnő, nagy erőfeszítésekkel énekelte Mrs. Lovett szerepét, de a játék ereje kárpótolta a közönséget a kiénekeletlen hangokért.

Az influenzánál azonban veszedelmesebb betegség fenyegeti az új musical bemutatót. A közízlés. A Sweeney Todd szereplői nem hordanak frakkot, toprongyosak. A címszereplő borbély éles nyelvű viccek helyett éles borotvával elmetszi kliensei torkát, s a tetemeket a házban lakó húsos pitéket sütő Mrs. Lovett konyháján feldolgozzák nyersanyagként. A szórakoztatóiparban szokatlan intelligenciájú és műveltségű Stefan Sondheim, a West Side Story dalszövegírója harmadszor kerül kaposvári plakátra. Játsozták tőle kevésbé érdekes előadásban a szellemes Órület vagy más (Mi történt a Fórumon?) című Plautus-adaptációt, játszották átdolgozásában a Voltaire Candide-jét a megmúsicselesítő Bernstein-darabot, s most itt van a XVIII. századi valóságos tömeggyilkos történetét

megelevenítő horror-musical, az ördögi Fleet Street-i borbély központba állító Sweeney Todd.

Kaposvárott tudják: szórakoztatni nemcsak vásott vacakokkal lehet. Tudják azonban azt is, hogy a művészet nem kínzóeszköz. A színház a gyönyörűségi-szerzés helye. Sondeim darabja – más címmel – megbukott már az Erkel Színházban. Hitvány hevenyészettséggel nem érte meg a másnapot. Szerencsére az angol Nemzeti Színház ragyogó, dickensi árnyú előadásban sikerre vitte a magyar közönség előtt is néhány évvel ezelőtti vendégjátékukon.

A kaposvári előadás erős, ízes, színes, lendületes. A borzalmak mulatságosak, mert a rendező arányérzéke, ízlése megóvjá a nézőket az eltökélt komorságtól. Tudja, a stílusegység sok színből és egymásnak feszülő ellentétből tevődik össze.

A címszerepben Spindler, a város egykori Bónija, kedvelt táncoskomikusa, ez a kivételes játékindigenciájú színész hatalmas valódi szakállal úgy füst, akár Chaplin Easy Street című némafilmjében a komor komikus Eric Campbell. Rossz ember. Valóságos emberevő. Fokozatosan kiderül róla, hogy valójában ő Rigoletto, a bosszúálló bohóc. Az előadás végére egészen zavarba hozza a nézőt: gyilkos vagy áldozat? Molnár Piroska roppant ruhakivágása mögött galád szív dobog Mrs. Lovettként: a nyereségvágy és az anyáskodás, a kéjsóvárság és a gyengédség, a cinikus üzleti szellem és az odaadó szüzlányiség kevercse. Kőrösi András vásári olasz vándorborbélyként a basszustól a kontratenorig terjedő kiművelt színházi hanggal ijesztően mulatságos. Urbanovits öreg koldusszasszonya egyetlen fenyegető, rongykesztyűből kategorikusan kiugró mutatóujjban összegeződik. Szarvas József, ez a realista lélegzetű dokumentumszínész

gyermeki belefeledkezéssel él az évszázados ripacsarzenállal, bájjossá átszínezi a vásott színi fogásokat. Énekszámá magával ragadóan játékos. Élvezi a játékot, örömet áraszt egy sunyi fürkész szerepében. Némedi Árpád a megfontolt infantilitás és a vásott ártatlanság finom árnyalataival komédiás Twist Olivérje a mesének. A primadonna Balla Eszter a főiskoláról jött, ezért nem is érteni, miért tud mégis énekelni. A bonviván Dányi Krisztián toporzékoló szenvedéllyel vágtat szerelmese nyomába. Nem gerjesztett az indulata. Egy veronai szerelmes türelmetlen hevével száguldja végig a mesét. Bezerédi ki tudja hányadik rossz emberét játssza új színekkel, hitelesen, sok színnel.

Karácsony Tamás bavatagon boldog vakembere, Gryllus karköteles buzgalma, egy riadt gróf Apponyi Albert: Kósa Béla, egy álmatag áldozat: Cseszárík, Nyári Oszkár színpadilag szép halála, Szűcs Ágnes és Tóth Eleonóra riadt népbelisége.

Bodor Johanna nyavalyatörős mozdulatokkal élő művészi koreográfiája. **Eörsi István** magyarra költött dalszövegei. Khell Zsolt-nak a Harold Prince rendezte amerikai előadás díszletszerkezetét elmésen adaptáló mozgékony díszlete, a Kerényi Gábor keménykezü irányítása alatt szellemes szabatossággal működő zenekar.

Egy színpadi kisebb-nagyobb színész kedvvel és tudással csinálja azt, amire vállalkozott. Nézőkínzó estek után a kritikus csak szerelmet vallhat a színháznak. A fő- és a mellékszereplőknek, a karmesternek, a zenekarnak, az ügyelőnek. Akkora odaadással, a csillagot az égboltról lerúgó nekigyürkőzéssel és elegáns szak-tudással játszik a társulat, hogy a borzalmakat halmozó darabban is gyöngéd szeretetet ébresztenek maguk iránt.

M. G. P.